

مکاتب و قلمرو جرم شناسی

(تاریخ دریافت ۱۳۹۷/۰۲/۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۷/۰۶/۱۵)

بهزاد ثابتی پور

چکیده

جرائم یا بزه دارای معیار و خصوصیاتی است که قانون جزا مشخص می‌کند، زیرا هر عمل یا ترک فعلی را نمی‌توان جرم نامید. آنچه که در قانون جزا و حقوق کیفری اختصاصی بعنوان جرم به ما ارائه می‌دهند در چهار چوب جرم شناسی قرار می‌گیرند. در جرم شناسی ما نیز باید در مقام مطالعه آنها باشیم. البته پدیده مجرمانه صرفاً رنگ جزائی و حقوقی ندارد. یعنی هم شامل جرم می‌شود و هم انحراف و کجروى. پس موضوع جرم شناسی طبق آخرین برداشتها، شناخت علل پدیده مجرمانه است. جرم و انحراف ضمن اینکه با هم ارتباط دارند مفهوماً فرق می‌کنند. جرم اولاً ساخته و پرداخته قانون می‌باشد. ثانیاً دارای ضمانت اجرای موضوعه می‌باشد، ثالثاً این ضمانت اجرا توسط انسانها عملی می‌شود. اما انحراف مفهومی است اخلاقی - اجتماعی که بیشتر مذمت عمومی را بدنیال دارد. یعنی دارای ضمانت اجرای عملی و موضوعه نمی‌باشد. در عین حال هر دوی جرم و انحراف ناهنجاری است. به همین دلیل بعضی معتقد هستند که باید سراغ آسیب‌شناسی رفت که هر دو نوع ناهنجاری را تحت پوشش قرار می‌دهد.

۴۹

